

Maner til antirasistisk engasjement etter 22. juli: – Ta stilling, Norge!

MOTSTAND: De etablerte partiene har vært uforberedte på den antimuslimske bevegelsen. Nå må de slipe argumentene sine, og vise motstand, mener Lisa Bjurwald.

EKSTREMISME

Av Åse Brandvold (tekst) og Ingrid Styrkestad (foto)

– Å nei!

Det er Lisa Bjurwalds respons når vi forteller henne at samme dag som hun lanserer sin bok «Europas skam. Rasister på frammarsj» har Norges eneste antirasistiske medlemsorganisasjon sin siste dag i retten tiltalt for å ha svindlet staten for millioner i norgeshistoriens største medlemsjukssak.

Må vise motstand

Gjennom en rekke reportasjer har Bjurwald skaffet seg bedre oversikt enn de fleste over partier og bevegelser som støtter seg på fremmedfiendtlighet og hatretorikk. Hun skriver også om antirasistisk organisering mot denne tendensen, men slik organisering må vi med skam melde at vi i liten grad har i Norge.

– En ny organisasjon hadde vært en veldig god idé, og den må for all del være partipolitisk nøytral, sier Bjurwald og viser til antirasistiske kampanjer i Tyskland og Storbritannia som ifølge henne har

HAR SOVET? Lisa Bjurwald mener media og etablerte politikere har fokusert for mye på radikal islamisme, og har glemt ytre høyre.

vært utrolig viktige, og at de har hatt sin styrke i å favne bredt både politisk, religiøst og etnisk.

– Vi har hatt problemer i Sverige med at de som har vært antirasister også har vært venstreekstremer som kaster har kastet flasker og stein, sier Bjurwald, som beskriver seg selv som politisk liberal.

– Men det er ikke noen unnskyldning for ikke å gjøre noe. Som antirasist har man et ansvar for å skape et ikkeveldeilig alternativ.

Sofistikerte populister

Bjurwald har hatt politisk ekstremisme som sitt journalistiske spesialfelt i en årrekke, og sitter i den ideelle redaksjonen til det antirasistiske tidsskriftet Expo. Allerede i 2008 kartla hun den islamofobe bloggøsferen i Expo. Da opplevde hun å få kritikk fra mainstreammedia for å ta for hardt i, og for å se høyreekstremer overalt. Etter 22. juli har de etablerte mediene snudd, og hun brukes ofte som ekspertkommentator. Bjurwald mener både media og politikere har stirret seg blinde på radikal islamisme.

Samtidig har en paneuropeisk antimuslimske bevegelsen fått vokse seg sterk i fred og ro. Ifølge Bjurwald er etablerte politikere uforberedt på utfordringen dette innebærer.

– De har altfor lenge hatt et sjablongbilde av organiserte rasister som snauskaller som slåss på gata og drikke øl, men disse gruppene er blitt veldig sofistikert, sier Bjur-

wald, som mener etablerte politikere må lære mer om den nye generasjonen høyrepopulistiske politikere.

– De er ofte innvandrere selv, de er i økende grad kvinner og mange er akademikere. De er imøtekommende og veltalende. Tenk på Jimmie Åkeson (partileder Sverigedemokraterna journ.anm.). Han er jo en hyggelig fyr, men så går

politikere i debatt med ham som om han var Charles Manson!

Bjurwald oppfordrer sosialdemokrater i Norge og andre land til å motvirke denne trenden ved å samarbeide.

– De fremmedfiendtlige partiene er eksperter på samarbeid. Også de etablerte partiene må gå sammen i sin respons mot dem. Ha antirasistiske kongresser. Lær av hva som fungerer i andre land. For sånn gjør rasistene, sier hun.

ase.brandvold@klassekampen.no

FAKTA

Lisa Bjurwald (f. 1978):

■ Svensk journalist og forfatter med ekstremisme som spesialfelt. Har skrevet for blant annet Expressen og Dagens Nyheter.

■ Er medlem av den ideelle redaksjonen i det antirasistiske tidsskriftet Expo.

■ Bokaktuell med den norske utgivelsen av «Europas skam. Rasister på frammarsj». Har også skrevet «God dag kampsyster! Kvinnorna i extremhögern» sammen med journalisten Maria Blomquist.

«Lær av hva som fungerer i andre land»

LISA BJURWALD, FORFATTER

– Frp har ansvar for samfunnsklimate

I motsetning til Sverigedemokratiet har ikke Fremskrittspartiet røtter i et nynazistisk miljø, men er et såkalt misnøyparti. Ekspertene er uenige om Fremskrittspartiet hører hjemme blant de andre høyrepopulistiske partiene i Europa. Lisa Bjurwald mener de gjør det. Hun mener de også deler ideologi med den antimuslimske bevegelsen, som Anders Behring Brevik bekjenner seg til.

– Må de da ta ansvar for

Breviks gjerninger?

– Terroristen er selvfølgelig selv ansvarlig for de handlinger han selv har begått. Men Frp har ansvar for å ha vært med på å skape et samfunnsklimate som har drevet fram denne utviklingen. Også var jo Breivik i en periode aktiv i partiet, så koplingen er ikke bare ideologisk, men også personlig.

Bjurwald reagerer særlig på Siv Jensens utspill om snikislamisering.

– Når en tung politiker anvender slike ord, så sender det et signal til folket om at dette er virkelig, sier hun.

Bjurwald tror det kan gjøre stor skade om Frp kommer i regjering, og viser til Danmark hvor Dansk Folkeparti har endret innvandringspolitikken fundamentalt, uten at den nye sosialdemokratiske regjeringen har tenkt å gjøre annet enn kosmetiske endringer.

ase.brandvold@klassekampen.no